

Motion till riksdagen

1987/88:Jo902

av Bo Finnkvist och Leo Persson (s)

om ersättning för skador i samband med
översvämningar utefter reglerade vattendrag

I samband med stora översvämningar uppkommer ibland skador på egendom av olika slag. Dammar brister, vägar förstörs, källarvåningar översvämmas och hela byggnader raseras, eller flyter bort, för att nämna några exempel. I en del fall har också hela industrier raserats. Kraftbolagen som äger vattenregleringsrätten är ofta ovillig att diskutera ersättningar till de som drabbas ekonomiskt, trots att vattenkraftsproduktion är mycket lönsam och mycket väl skulle tåla denna lilla pålaga.

I allmänhet är det samhällets olika instanser som får gå in och täcka de ekonomiska skadorna, reparera vägar och broar eller återuppbygga en raserad industri, som i de flesta fall är mycket viktig från regional synpunkt. Privatpersoner som drabbas har ytterst små möjligheter att få rimlig ersättning för skada eller förlorad egendom. De försäkringar som numera är möjliga att teckna mot denna typ av skador har också, i den mån denna möjlighet utnyttjas, mycket höga självrisker.

Privatpersoner drabbas ofta hårt ekonomiskt utan att de har möjlighet att få ersättning av dem som tjänar stora pengar på vattenregleringen.

En nu aktuell fråga i Värmland kan tjäna som exempel:

Under hösten 1987 drabbades de som bor efter Klarälven i Värmland av ytterligare en stor översvämning. En ny process om hur man skall klara ersättningsfrågan har startat; det rör sig sammanlagt om miljonbelopp. Ett stort antal privatpersoner, näringsidkare och föreningar har drabbats. Ersättningsfrågan kanske kan lösas i en del fall, men det blir antagligen stora självrisker (10 000 kr.). De nämnda förhållandena på detta område leder till stora ekonomiska avbräck för de som bor och verkar efter de aktuella älvsträckorna.

Det skulle gå att konstruera en fond som täcker denna typ av skador, som finansieras och även eventuellt förvaltas av kraftindustrin. En sådan fond skulle inte påverka vattenkraftsproduktionens vinster märkbart om den blir rikstäckande, men den skulle vara av mycket stort värde för de drabbade. Den nu rådande ordningen är inte rimlig. Privatpersoner och samhället, i olika former, får täcka kostnaderna när de uppstår, medan de som gör de stora vinsterna inte drabbas alls.

Regeringen bör ta upp förhandlingar med de vattenkraftsproducerande företagen om inrättandet av en riksomfattande fond som ersätter översvämningsskador efter reglerade vattendrag med en generös tillämpning. I andra hand bör lagstiftning aktualiseras.

Denna typ av skadereglering bör också vara ett villkor vid omprövning av gamla vattendomar och fastställandet av nya.

Mot. 1987/88
Jo902

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ersättning för skador i samband med översvämningar efter reglerade vattendrag.

Stockholm den 20 januari 1988

Bo Finnkvist (s)

Leo Persson (s)